

OBSAH

Úvodom	5
Prvá časť	7
FORMÁLNA ABSTRAKCIA	7
<i>I. kapitola</i>	9
Charakteristika formálnej abstrakcie v niektorých súčasných marxistických dielach	9
1. Charakteristika formálnej abstrakcie v prácach Nowińského, Gorského a Ilienкова	9
2. Základné znaky, ktorými charakterizujeme spôsoby abstrakcie	16
3. Niektoré iné kritériá pre určenie typov abstrakcie	19
4. Problém vymedzenia pojmu abstrakcie (abstrahovania)	21
<i>II. kapitola</i>	24
Formálna abstrakcia	24
1. Lockova charakteristika formálnej abstrakcie	24
2. Abstrakcia ako proces zdôrazňovania	27
3. Elementárny model formálnej abstrakcie (tzv. klasifikačná abstrakcia)	28

<i>III. kapitola</i>	32
Formálna abstrakcia, matematika a moderná logika	32
1. Abstrakcia v matematickej, symbolickej logike	32
2. Abstrakcia v modernej matematike	35
3. Dva základné typy formálnej abstrakcie	40
4. Zložitejší model formálnej abstrakcie (tzv. vzťahová abstrakcia)	42
5. Formálna abstrakcia a formalizácia	47
 <i>IV. kapitola</i>	 49
Abstrakcia a kybernetika	49
 <i>V. kapitola</i>	 55
Formálna abstrakcia a zovšeobecňovanie	55
 <i>VI. kapitola</i>	 58
Formálna abstrakcia a metóda analógie	58
 <i>VII. kapitola</i>	 67
Oprávnenosť a ohraničenosť formálnej abstrakcie	67
1. Oprávnenosť formálnej abstrakcie	67
2. Ohraničenosť a obmedzenosť formálnej abstrakcie	70
3. Formálna abstrakcia a problém vývoja	72
 Druhá časť	 77
 MARXOV SPÔSOB ABSTRAKCIE A JEHO POUŽITIE V KAPITÁLI	 77
 <i>I. kapitola</i>	 81
Marxova kritika Ricardovej a Smithovej formálnej abstrakcie a Heglovej špekulatívnej abstrakcie	81
1. Marxova kritika Smithovho a Ricardovho spôsobu abstrakcie	81
2. Formálna abstrakcia a Marxovo poňatie charakteru predmetu politickej ekonómie	87
3. Marxova kritika Heglovej špekulatívnej abstrakcie	90
 <i>II. kapitola</i>	 95
Marxov spôsob abstrakcie ako prostriedok analýzy pohybu a vývoja	95
1. Marxov prechod od formálnej abstrakcie k dialektickej abstrakcii pri analýze tovaru	96

2. Dialektická abstrakcia a Marxovo historické poňatie ekonomických javov	100
3. Historické chápanie ekonomických javov a problém logického a historického	107
4. Historická postupnosť javov a ich logicko-historické zobrazenie	110
5. Dialektická abstrakcia a pohyb ekonomických javov	115
 <i>III. kapitola</i>	 118
Dialektická abstrakcia ako prostriedok analýzy dialektického vzťahu medzi podstatou a javovým	118
1. Dialektická abstrakcia, protirečenie medzi podstatou a javovým a protirečivosť podstaty	120
2. Dialektická abstrakcia a organický celok	129
3. Model, schéma Marxovho postupu pri abstrahovaní	132
 Tretia časť	 135
 ABSTRAKCIA A NIEKTORÉ METODICKÉ PROBLÉMY POLITICKEJ EKONÓMIE SOCIALIZMU	 135
 <i>I. kapitola</i>	 138
Prechod od formálnej abstrakcie k dialektickej a naopak	138
1. Od formálnej abstrakcie k dialektickej	139
2. Od dialektickej abstrakcie k formálnej abstrakcii	142
 <i>II. kapitola</i>	 153
Niektoré problémy predmetu súčasnej politickej ekonómie, matematických metód a vedeckej abstrakcie	153
1. Niektoré filozofické problémy predmetu politickej ekonómie socializmu	153
2. Predmet, metóda a abstrakcia	158
3. Formálna abstrakcia, matematická metóda a politická ekonómia socializmu	166
Základná literatúra	179
Menný register	185
Vecný register	187